

Rachel Cusks “Omrids”: Smuk, autentisk subjektivitet

af **Henriette Klejs Engelberg**

Publiceret 08/11/2019 i Bøger/Kærlighed & sex

BØGER//ANMELDELSE Kan man være omrids af et menneske? Kan man være omridset af sig selv? Den canadiske forfatter Rachel Cusk skriver om Faye, der går ind og ud menneskers omrids, når de betror sig til hende. Henriette Klejs Engelberg har læst en rigtig god roman.

Omrids er første bind i Rachel Cusks trilogi, hvori læseren præsenteres for Faye, fraskilt kvindelig forfatter og mor til to. Faye er uomtvisteligt hovedpersonen i trilogien, da det er hende læseren følger, men snarere end at lære Fayes historie at kende præsenteres læseren for de mennesker, som Faye møder og skaber mere eller mindre mindeværdig kontakt til. De møder bruger Cusk til at beskrive særegne sociale konstruktioner, hvor mennesker åbner sig på vid gab for en helt fremmed, samt til at diskutere subjektivitet og virkelighedsopfattelser.

“

Foruden at være et socialt portræt er *Omrids* et studie
i virkelighedsopfattelser

 Rachel Cusk er en canadisk-født forfatter, der med oversættelsen af trilogien om forfatteren Faye endelig har fået sit danske gennembrud.

Udgivelsen præsenteres smukt: coveret består af en hvid ramme, der omkranser et stille, elegant motiv. Bogens titel troner øverst som et skarpt, grafisk element. Samspillet mellem elegancen i motivet og den grafiske skrift går igen i Cusks udgivelser, da alle udgivelser og genoptryk får samme kærlige behandling. Også hendes brillante non-fiktion – hvor de tekster, der omhandlede hendes eksmand, skabte knausgårdsk furor i hjemlandet England og ledte til diskussioner om retten til at skrive om virkelige mennesker uden deres samtykke i blandt andet avisen The Guardian – tildeles samme smukke cover. Således starter læserens æstetiske rejse ind i Cusks stilsikre univers, allerede før bogen er åbnet.

Statister i Cusks univers

Omdrejningspunktet i *Omrids* er, at Faye skal undervise på et skrivekursus i Athen. Hun bor i London med sine to drenge, som i mellemtiden er hos deres far. I Athen underviser hun, mødes med nye og gamle bekendtskaber, tager på bådture og på caféer og restauranter, og sådan er det. Handlingen er ikke til for at drive læseren til at bladere om på næste side – den er til som baggrund, som skelet, for de samtaler, Faye bliver del af. Læseren møder hende, umiddelbart inden hun skal afsted fra London til Athen, og får med det samme en snert af Cusks særegne stil. De mennesker, hun møder, betror sig til hende, og hun bliver kastet ind i deres liv, mens hendes egen historie forbliver dunkel og ufortalt. Og det i sig selv er bemærkelsesværdigt, for hvad er det for en type kvinde, der udstråler en sådan interesse og empati, at man bare pøser sin livshistorie ud over hende?

RACHEL CUSK. PRESSEFOTO.

En gennemgående biperson i romanen er den mand, Faye sidder ved siden af i flyet til Athen. En ”lille mand i et lyst hørjakkesæt ... stærkt solbrændt og med en pjusket manke af sølvfarvet hår,” som tager kontakt til hende, og alt imens de bevæger sig fra Heathrow til Athen,

hører vi om hans forliste ægteskaber, hans syge søn og hans tabte tiltro til tilværelsen. Det bliver næsten komisk, for man ser det for sig: En kontaktsøgende mand kaster sig over sin sidemand og taler ørerne af hende. Ikke desto mindre inviterer han hende på bådture, Souvlaki og flere bekendelser i Athen.

“

Ved at fjerne hende mest muligt fra sætningerne, skulle hun gerne kunne fungere som en umiddelbar observatør

Ved at lade forskellige bipersoner optræde som statister i romanen portrætterer Cusk, hvordan vi er, og hvem vi er, i kraft af hvordan andre opfatter os. Som den fraskilte mand i flyet siger om sin ekskone: ”Det var trods alt sammen med hende hans identitet var blevet formet; hvis hun ikke længere ville anerkende ham, hvem var han så?”

Ved dette års litteraturfestival på Louisiana, fortalte Rachel Cusk om denne stil: Det var en teknisk beslutning, ikke at lade Faye være en aktiv komponent, fortalte hun, ved at fjerne hende mest muligt fra sætningerne, skulle hun gerne kunne fungere som en umiddelbar observatør, med hvem hun kunne skabe et univers, der kan vække genklang hos hendes læsere. Er det lykkedes? I høj grad.

Virkelighed eller illusion?

Under en bådture med manden, Faye sad ved siden af i flyet, tænker Faye på den passage i *Wuthering Heights*, hvor Cathy og Heathcliff kigger ind ad vinduet hos familien Linton og ser to vidt forskellige ting – Cathy ser det, hun altid har drømt om, mens Heathcliff ser det, han frygter allermest. ”Det som er skæbnesvangert ved det syn, er dets subjektivitet,” som Cusk skriver. At Cusk bruger netop den allusion, er signifikant for den forståelse af virkeligheden, hun lægger op til.

Foruden at være et socialt portræt er *Omrids* et studie i virkelighedsopfattelser. I Athen mødes Faye med en gammel ven, der fortæller om sidste gang, de mødte hinanden. Dengang var Faye stadig gift med faren til sine børn, og vennen tog et billede af den, for ham at se, lykkelige familie. For ham var det billedet på hans egen fiasko – billedet på den lykke, han aldrig selv havde opnået. For Faye var det

bare underligt, at han tog et billede. Hun husker ikke den følelse af
Menu
lykke, som han insisterer på at have været vidne til. Hendes erindring
af situationen står i klar modsætning til hans. ”Og af de to måder at
leve på – det at leve i øjeblikket og det at leve uden for det – hvilken af
dem var så den mest virkelige?”

Omrids sætter spørgsmålstegn ved, hvem vi er, ved, hvad ord kan
skabe, og ved, hvordan man opfatter sin omverden. Hvem er vi uden
de mennesker, der omgiver os? Ifølge Cusk vil vi kun vil være omridser
af de mennesker, vi kunne være.

Rachel Cusk: Omrids
på dansk ved Annelise Schønnemann
Rosinante, 254 sider

Foto: Udsnit af omslaget, Rosinante.

FACEBOOK

TWITTER

LINKEDIN

PINTEREST

TAGS:

OMRIDS

PARFORHOLD

RACHEL CUSK

VIRKELIGHEDSOPFATTELSER

DU KAN MÅSKE OGSÅ VÆRE
INTERESSERET I FØLGENDE:

**Taxamandens
klumme: Et studie
i den moderne
mands tre
“surhedsstadier”**

**Sol, sommer & sex
4: Du skal elske og
(beg)ære ...**

**Hvorfor er vi utro?
Og hvad betyder
det?**

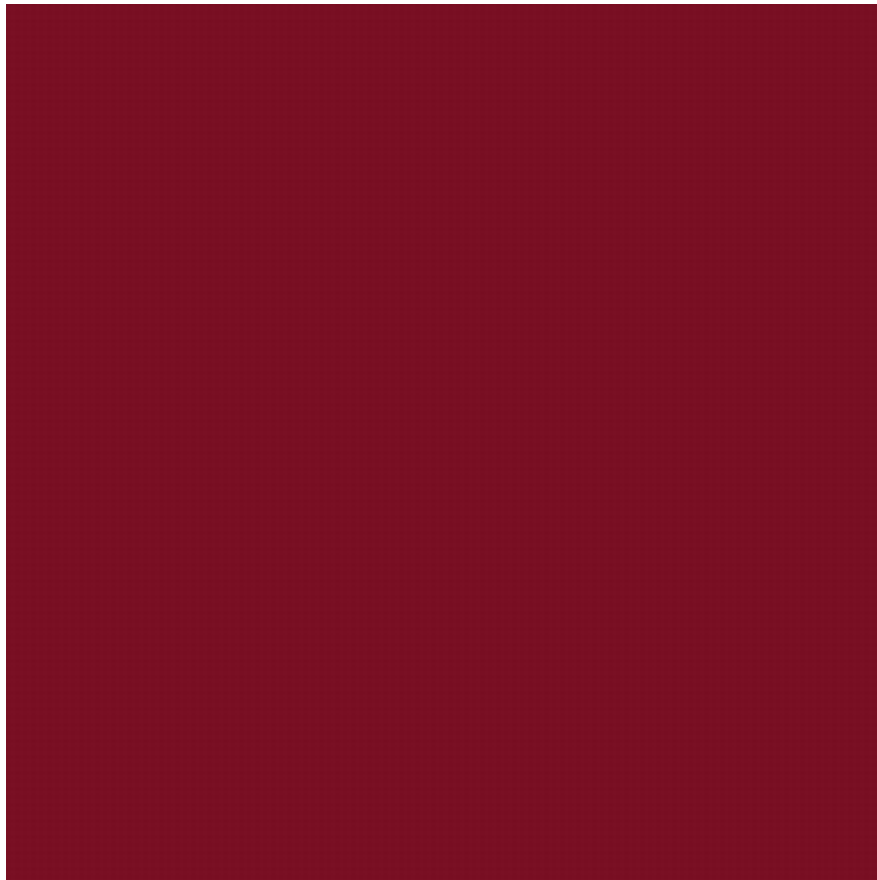

HENRIETTE KLEJS ENGELBERG

SENESTE ARTIKLER

Henriette er cand.mag i engelsk og har en skotsk MSc i moderne litteratur.

Hun har efterhånden været på et par forlag, sælger bøger for at fremme kendskabet til obskure udgivelser og læser nok mest for også at skrive selv.

M E S T L Æ S T E

Ny bog: Krisen der forandrede mit liv - 12 mænd fortæller, hvordan de kom igennem

